

MINISTEREN

Transport-, Bygnings- og Boligudvalget
Folketinget

Dato 8. juni 2018
J. nr. 2018-2642

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00

Transport-, Bygnings- og Boligudvalget har i brev af 7. maj 2018 stillet mig følgende spørgsmål (TRU alm. del), som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikke-medlem af udvalget (MFU) Jacob Jensen (V).

Spørgsmål nr. 574:

Bliver en skolevogn påkørt bagfra af en anden bilist, deler forsikringsselskaberne i dag skylden 50/50 mellem parterne. Havde skolevogne derimod været omfattet af den gruppe, overfor hvilke, trafikanter skal udvise særligt hensyn og agtpågivenhed, jf. færdselslovens § 3, stk. 2, ville skylden i stedet tilfalde 100 pct. den, der påkørte skolevognen. Mener ministeren, at det er rimeligt, at køreskolelærere pålægges skyld i sådanne sager, blot fordi skolevogne i dag ikke er omfattet af færdselslovens § 3, stk. 2?

Svar:

Jeg kan indledningsvist oplyse, at bestemmelsen i færdselslovens § 3, stk. 2, er udtryk for en generel grundnorm, hvorefter trafikanter skal optræde særligt hensynsfuldt overfor børn, ældre mennesker samt personer, der lider af svækket syn eller hørelse eller anden legemlig mangel eller sygdom, som er til ulempe for dem i færdslen.

De trafikanter, der er omfattet af § 3, stk. 2, er for det første kendetegnet ved at være bløde trafikanter, der er ubeskyttede, og for det andet er der tale om trafikanter, som på grund af alder (lav eller høj) eller forskellige handicaps eller sygdomme i tilgift hertil har ekstra udfordringer i trafikken. Jeg mener ikke, at en skolevogn med en assisterende og opmærksom kørelærer kan sammenlignes med de persongrupper, der er omfattet af § 3, stk. 2.

Hertil kommer, at bestemmelsen i § 3, stk. 2, ikke regulerer ansvarsgrundlaget eller ansvarsfordelingen i forbindelse med færdselsuheld. Om en trafikantgruppe er omfattet af § 3, stk. 2, har derfor ingen betydning for, hvorledes ansvaret fordeles i forbindelse med færdselsuheld.

Sådanne regler findes derimod i færdselslovens §§ 101-104, der indeholder de nærmere regler om ansvarsgrundlaget ved skader, som motordrevne køretøjer forvolder ved færdselsuheld.

Det følger således af færdselslovens § 101, stk. 1, at den, der er ansvarlig for et motordrevet køretøj, skal erstatte skader, som køretøjet volder ved færdselsuheld eller ved eksplosion eller brand, der hidrører fra brændstofanlæg i køretøjet. Bestemmelsen fastlægger et objektivt ansvar – det vil sige et ansvar, der ikke afhænger af, om skadevolder (føreren) har begået fejl (ansvar uden skyld).

Ifølge § 101, stk. 2, kan erstatningen for personskade eller tab af forsørger dog nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte eller afdøde forsætligt har medvirket til skaden. Erstatningen kan endvidere nedsættes og i særlige tilfælde bortfalde, hvis skadelidte eller afdøde ved grov uagtsomhed har medvirket til skaden. Ifølge bestemmelsens stk. 3 kan erstatningen for tingsskade nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte forsætligt eller uagtsomt har medvirket til skaden.

Færdselslovens § 103 indeholder særlige regler om ansvarsgrundlaget ved skader som følge af sammenstød mellem motordrevne køretøjer. Det følger af bestemmelsen, at *personskade eller tab af forsørger*, der er en følge af sammenstød mellem motordrevne køretøjer, erstattes af modparten (i praksis pågældendes lovpligtige ansvarsforsikring) på grundlag af objektivt ansvar, men med mulighed for nedsættelse eller bortfald i tilfælde af skadelidtes medvirken efter reglerne i § 101, stk. 1 og 2. Erstatningsansvaret for hvert af de involverede motordrevne køretøjer skal derfor udredes på samme måde, som hvis skaden var påført en udenforstående tredjemand, f.eks. en cyklist eller fodgænger. Der sker i disse tilfælde således ikke en fordeling af skyld, som anført i det stillede spørgsmål.

Hvis der sker *tingsskade* ved sammenstød mellem motordrevne køretøjer, afgøres det under hensyn til de foreliggende omstændigheder, om og med hvor stort et beløb erstatning bør ydes, jf. § 103, stk. 2. I tilfælde af tingsskade ved sammenstød mellem motordrevne køretøjer indeholder færdselsloven således en skyldfordelingsregel.

Hvis hovedårsagen til sammenstødet alene er den ene førers kørselsfejl, skal denne fører og dennes lovpligtige ansvarsforsikring således fuld ud (100 pct.) erstatte den tingsskade, som det andet køretøj er påført. Hvis sammenstødet skyldes begge føreres kørselsfejl, fordeles ansvaret på baggrund af grovheden af de begåede kørselsfejl. Hvis årsagerne til sammenstødet ikke kan klarlægges, sker der en ligedeling af ansvaret. Færdselsloven indeholder således ikke en regel om, at der i alle tilfælde af sammenstød med påkørsel bagfra skal ske en ligedeling af ansvaret for tingsskade. Dette afhænger som nævnt af de konkrete årsager til sammenstødet.

På grundlag af retspraksis er der mellem en række forsikringsselskaber indgået en aftale om, hvorledes ansvaret mellem selskaberne normalt bør fordeles med hensyn til tingsskade i forskellige almindeligt forekommende sammenstødssituationer mellem motordrevne køretøjer. Aftalen benævnes regresaftalen.

Påkørsel bagfra kan forekomme i mange forskellige situationer, f.eks. både i forbindelse med vognbaneskift, opbremsningssituationer, køsammenstød, bakning og påkørsel af holdende køretøjer. Fordelingen af ansvaret er ifølge regresaftalen, der afspejler retspraksis, vidt forskellig i de enkelte situationer. Man kan således heller ikke tale om, at der i praksis altid sker en lighedeling af ansvaret ved tingsskade i sammenstødssituationer mellem motordrevne køretøjer, hvor der sker påkørsel bagfra.

Det fremgår ikke af det stillede spørgsmål, hvilke af de forskellige situationer, der tænkes på, men det kan f.eks. nævnes, at der i henhold til regresaftalen, der som før nævnt afspejler retspraksis, i visse opbremsningssituationer sker lighedeling af ansvaret. Dette er bl.a. tilfældet, hvis det forankørende køretøj bremser op af hensyn til katte, fugle og lignende mindre dyr med efterfølgende påkørsel af bagfra kommende køretøj. Der sker ligeledes lighedeling af ansvaret, hvis det forankørende køretøj bremser op af andre for trafikken uvedkommende grunde med efterfølgende påkørsel af bagfra kommende køretøj.

Hvis det forankørende køretøj derimod bremser op af hensyn til hunde og større dyr eller bremser op af trafikale årsager med efterfølgende påkørsel af bagfra kommende køretøj, fordeles ansvaret fuldt ud (100 pct.) til det bagfra kommende køretøj. Sker opbremsningen, fordi føreren i det forankørende køretøj vil afprøve køretøjets bremsesystem, fordeles ansvaret omvendt fuldt ud (100 pct.) til det forankørende/bremsende køretøj.

Med venlig hilsen

Ole Birk Olesen